

het experiment

Veel mensen denken dat je voor het maken van een eigen ontwerp moet beschikken over heel veel talent. Maar is dat wel zo? Ik weet inmiddels beter. Natuurlijk is talent nodig, maar het is maar één van de ingrediënten. Aan een goed ontworpen eigen quilt gaat heel hard werken vooraf.

[FLOX DEN HARTOG JAGER]

Het dossier

Natuurlijk willen we dat de weg naar een eigen ontwerp makkelijk is, maar helaas is dat niet het geval. Meestal ga je eerst op zoek naar een thema dat je aanspreekt. Dat thema kan voortkomen uit de natuur of bebouwing in je omgeving - een mooie akker, een blad van een varen, een oude beschimmelde muur. Het kan een maatschappelijk probleem zijn dat je raakt. Sandra Meech, bijvoorbeeld, heeft het probleem van de zure regen reeds op verschillende manieren in haar quilts uitgebeeld. Het kan een persoonlijk probleem zijn of een situatie waarin je je plotseling en misschien ongewild bevindt. Veel van dergelijke thema's zijn terug te vinden in journaal-quiltjes, die eigenlijk net zo persoonlijk zijn als een bladzij uit een dagboek.

Soms ook kan het zijn dat je de grenzen van de traditie opzoekt en speelt met traditionele technieken en thema's. Dit kun je bereiken door met wat meer afstand te kijken naar wat je mooi vindt in de

traditie en je steeds af te vragen of het patroon en de techniek niet ook op een andere manier kan worden gebruikt. Daarbij komt dus een tweede ingrediënt van het ontwerpen in het geding: het je verwonderen over de vanzelfsprekendheid waarmee je altijd gewend bent om dingen te maken. Iets nieuws kan pas ontstaan als we zien dat wat we normaal vinden maar gewoontes zijn, die ook best kunnen worden losgelaten. Als we erkennen, dat de regels waaraan we houvast vinden in het begin, kunnen verworpen tot een dwangbuis wanneer we al een eind op weg zijn.

Het derde ingrediënt bij het ontwerpen is heel hard werken, oefenen en proberen, kortom het dagenlang experimenteren met de ruimte die je krijgt als je de regels overboord hebt gegooid.

'Ebony and Ivory'
[2007] < Marieke
Steenhorst-Baas

②

③

④

'Ebony and Ivory'

Marieke Steenhorst-Baas is bereid ons te laten zien welke weg zij heeft afgelegd in de quilt 'Ebony and Ivory', die te zien was op de Algemene Tentoonstelling in Deventer. Een traditionele quilt zult u misschien zeggen, maar ze noemt het zelf een overgangsquilt met oude en nieuwe elementen. Marieke is begonnen met het Baltimore blok [foto 1]. Ze voerde dat uit in wit op een zwarte ondergrond, waardoor het een veel modernere uitstraling krijgt. Zelf zegt ze "het lijkt op een antiek kastje in een strakke design inrichting en zo krijgt het veel meer aandacht". De takjes uit het Baltimore patroon liet Marieke hier en daar terugkomen, nu eens gestempeld dan weer geappliqueerd [foto 2]. De brede baan stof werd aangevuld door blaadjes van de bolacacia met verf te bedekken en op de stof af te drukken. Een eenvoudige manier van stempelen, maar helaas kwam Marieke er wel pas laat achter dat gedroogde blaadjes bij het stempelen verkruiden en dus niet bruikbaar zijn. Hoewel Marieke bij het appliqueren van de takjes koos voor het traditionele handwerk, experimenteerde ze met verschillende andere mogelijkheden, zoals te zien is op de foto [foto 3].

De uiteindelijke top kreeg daarna op het ontwerp-bord vorm. De keuze van stoffen en kleuren was snel gemaakt. Het uiteindelijke ontwerp kwam langzamerhand tot stand door vlakken te veranderen, enige dagen te kijken, weer te veranderen totdat het goed voelde.

Ook voor het quiltwerk experimenteerde Marieke met verschillende wijzen om reliëf te creëren [foto 4]. Zo maakte ze een proeflapje voor zoveel mogelijk reliëf in het witte gedeelte, door de hele stof door te stikken en daarna op te vullen met draden. Ook experimenteerde ze met machinaal quilten in verschillende patronen [foto 5].

Tenslotte heeft ze toch gekozen voor traditioneel handwerk, omdat de verschillende patronen dan het mooist uitkwamen.

Duidelijk is dat inhoud en vorm, ontwerp en techniek bij elkaar passen en daardoor is het een

prachtige quilt geworden. Niet de allermodernste, maar toch: een eigen ontwerp, dat niet alleen gebaseerd is op talent, maar zoals u nu heeft kunnen lezen, na een lange ontdekkingsreis langs veel experimenten en door hard werken tot stand is gekomen.

De uitdaging

Op de Algemene Tentoonstelling hingen dit jaar tot mijn genoegen veel meer quilts met een eigen ontwerp. De ene was beter gelukt dan de andere en van sommige kan worden gezegd dat ze in het stadium van experiment waren blijven steken. Toch geloof ik dat de makers ervan met gepaste trots naar hun quilts mogen kijken. Per slot van rekening hebben ze allen een eerste stap in de ontwikkeling van hun eigen creativiteit willen en durven zetten! En daarvoor, dat heb ik wel gemerkt de afgelopen jaren, heb je naast talent, experimenten en hard werken heel, heel veel moed nodig. ←

⑤

